

РЕШЕНИЕ

№ 28515

гр. София, 15.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 22.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **473** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на Глава единадесета АПК и Част седма (чл.чл. 284-286, вр. чл. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

С искова молба, вх. № 1160/15.01.2026 г. адвокат Д. М., като пълномощник на Ц. В. П. претендира от негово име, от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при Министерство на правосъдието обезщетяване на неимуществени вреди, в размер на 5 000 евро, за периода от 27.08.2025 г., до 15.10.2025 г., с посочени основания: чл. 284, вр. чл. 3 ЗИНЗС.

Вредите са обвързани с твърдения, че: по време на престоя на ищеца в Затвора – С., по повод предстоящ трансфер за Италия, с цел изтърпяване наказание „лишаване от свобода“, в УМБАЛСМ „Пирогов“ са му направени две хирургически интервенции (на 27.08.2025 г. и на 11.09.2025 г.); ищецът, след първата операция, при завръщането си в Затвора – С. показал на дежурния главен надзирател епикризата и я предал на директора на медицинския център, при затвора, като обърнал внимание, че „трябва да бъде изведен на контролни прегледи“; въпреки това не бил изведен на контролни прегледи, а е върнат в ЗО „К.“, където „стоял дни наред с една и съща превръзка, без никой да се интересува от състоянието му; на 10.09.2025 г. го извели по спешност до „Пирогов“, където „пролежава още 10 дни“, след нова оперативна интервенция; „по втората епикриза също имало назначени контролни прегледи, от които е осъществен само един; за втори контролен преглед не е изведен; по това време бил настанен в специализираната болница към Затвора – С.; там „молел медицинските сестри да сменят превръзката му, но това не било направено“; „на визитация д-р Б. се ядосал и свалил бинтовете, като казал, че раната е добре“; „вечерта (???) получава оток; през периода 27.08.2025 г., до 13.10.2025 г.: търпял постоянни

болки, затруднения при ползване на тоалетна, изпитвал чувство на страх, унижение, незащитеност, безпомощност, както и притеснения, поради предстоящото пътуване до Италия във влошено здравословно състояние; сънят му бил „значително нарушен“. Счита се, че началникът на Затвора – С. е бездействал, относно задължението по чл. 129, ал. 1 ЗИНЗС, като не е разпоредил конвоирането на ищеца за контролни прегледи.

С писмен отговор (л. 12 от делото) посоченият ответник ГД „Изпълнение на наказанията“, чрез юрисконсулт: оспорва исковата молба, като неоснователна и недоказана, и прилага писмени доказателства; излага доводи по същество.

В съдебното заседание ищецът е представляван от упълномощения адвокат М., която: поддържа исковата молба; не оспорва представените от страна на ответника писмени доказателства; ангажира показания на двама свидетели – С. В. К. и И. Н. К., чиито разпити Съдът извърши посредством видеоконференция със Затвора – С.; претендира възстановяване разноските за водене на делото, съгласно списък.

Ответникът, посредством юрисконсулт: оспорва исковата молба, като поддържа отговора на същата и заявява становище по същество, с което коментира и показанията на разпитания свидетел; желае юрисконсултско възнаграждение и възразява за прекомерност на адвокатското.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна приема, че исковата молба е процесуално допустима за разглеждане, по реда на чл.чл. 284 - 286 и чл. 3 ЗИНЗС, вр. чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Анализирайки писмените доказателствата, представени от ответника, както и твърденията на ищеца Съдът приема за установено и доказано, че: периодът на исковите претенции е с начало 27.08.2025 г., до 15.10.2025 г.; през този период ищецът е пребивавал в ЗО „К.“, при Затвора – С., преди предстоящ трансфер в Италия, за изтърпяване наказание „лишаване от свобода“, където се намирал и към датата на последното по настоящото дело съдебно заседание; ищецът по същество твърди незаконосъобразно бездействие (см. чл. 256 АПК) от страна на началника на Затвора – С., по задължение, свързано с чл. 129, ал. 1 ЗИНЗС („Медицинското обслужване на лишените от свобода се осъществява в медицински центрове и специализирани болници за активно лечение, разкрити към местата за лишаване от свобода по реда на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения“).

Установява се още, от представените с исковата молба и от ответника писмени доказателства (л.л. 7, 14-22, 45-52, 56) следното.

На 25.08.2025 г. (епикриза на л. 17) ищецът е постъпил в УМБАЛСМ „Пирогов“ ЕАД с обективно състояние „парафином (самоимплантиране на парафин в областта на пениса), с оплаквания за болка и затруднено уриниране“ и на 27.08.2025 г. му е извършена хирургическа операция. В частта от епикризата „Терапевтична схема“ е указано: извършване на физикални прегледи и на контролни прегледи, съответно - на 05.09.2025 г. и на 12.09.2025 г. „за сваляне на конци). Изписан е „с подобрение“. На 10.09.2025 г. отново е приет в Болница „Пирогов“, като в епикризата (л. 7) е отразено да е постъпил „със специализиран транспорт, по повод последици от оперативно лечение на „парафином“. На 11.09.2025 г. е извършена втора операция, като в епикризата (л. 7 от делото) е посочена дата 23.09.2025 г. за вторичен преглед – превръзка. В тази епикриза липсват указания и дати за други вторични прегледи и/или превръзки на раната. Видно от заповедта на л. 50 (гръб) конвоирането до Болница „Пирогов“ било разпоредено за 24.09.2025 г. Налична е и заповед (л. 52) за конвоиране до Болница „Пирогов“ на 29.09.2025 г.

Според писмените сведения от директора на Медицинския център при Затвора – С. (л. 15): след

първата операция Ц. П. бил настанен в „болницата на Затвора – С.“, където е бил „превръзван на място (вероятно се има предвид подмяна на превръзка), за което са представени и фото-копия от Амбулаторен журнал (л.л. 19-21 от делото); след втората операция бил хоспитализиран в Специализираната болница за активно лечение на лишени от свобода, откъдето е издадена епикриза (л. 22 от делото). В тази епикриза е записано, че: „съгласно инструкциите от „Пирогов“ превръзките се сменяли впоследствие (след контролните прегледи в „Пирогов“) в СБАЛЛС; раните заздравели първично, с изключение на супрапубичната, която заздравяла вторично; конците своевременно са свалени“. Представена е от ответника и справка (л. 56), подписана от мл. инспектор Т. И. – домакин в Затвора – С., която сочи датите, на които Ц. П., съответно е постъпил в ЗО „К.“, бил е конвоиран до болнични заведения и е връщан обратно в ЗО.

С показанията си свидетелят С. В. К. твърди: да познава Ц. П., понеже през 2025 г. „около четири - пет месеца“ били заедно в един отряд и в една килия; здравословното му състояние се било влошило – ходел по доктори; правили му някаква операция; не можел да се движи, боляло го много; в ЗО „К.“ няма доктори, не му обръщали много внимание; давали му мазила лекарства; оплаквал се на свидетеля от болките; не можел да спи, не можел да ходи; тренирал преди това, но спрял да тренира.

Според свидетеля И. Н. К.: със Ц. В. П. се запознал в Затвора – С., защото били заедно в 11^{-ти} отряд, в една килия; там го превели след операция в болница; бил много зле; излизал на ден по два пъти до болницата и искал контролни прегледи; обяснявал, че ще ходи на преглед в „Пирогов“ след операцията, но не го водели там, не го извеждали; боляло го постоянно, ежедневно, еженощно и не можел да спи; след втората операция не го извеждали за контролни прегледи при лекар; ходел до болницата на затвора и го връщали с някакви превръзки.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, 14^{-ти} състав се ангажира със следните правни изводи, по същество.

Исковата молба е неоснователна и недокзана.

Разпоредбата на чл. 285, ал. 1 ЗИНСЗ постановява, че исковите срещу Държавата за вреди, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията, в резултат на нарушения на [чл. 3](#) от същия закон се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл.чл. 203 – 207), като за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 и чл. 4 от ЗОДОВ вменяват на Държавата отговорност за вредите, причинени на граждани от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност и задължението за обезщетяване на всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно, за да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са взаимно свързани, а именно: причинени вреди; незаконосъобразни действия/бездействие пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразните действия/бездействие, и настъпилата вреда. Нормата на чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ възлага на ответника тежестта да докаже, че ищецът не е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНСЗ условия.

В случая с исковата молба се твърди бездействие на орган или длъжностно лице на Държавата, при или по повод изпълнението на административна дейност, по задължение, свързано с чл. 129, ал. 1 ЗИНСЗ. По аргумент от чл. 256, ал. 1 АПК незаконосъобразно ще бъде бездействието на административен орган или длъжностни лица по задължение, произтичащо пряко от нормативен

акт. С други думи, нормативен акт следва да вменява на административен орган да осъществи определено действие, но той да не изпълнява това си задължение.

Разпоредбата на чл. 129, ал. 1 ЗИНЗС постановява правилото, че „медицинското обслужване на лишените от свобода се осъществява в медицински центрове и специализирани болници за активно лечение, разкрити към местата за лишаване от свобода по реда на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения“. Според относимата разпоредба на чл. 135, ал. 1 ЗИНЗС (норма, на която адвокатът на ищеца не се позовава изрично): „лишените от свобода се изпращат в лечебни заведения извън местата за лишаване от свобода, когато: 1. в лечебните заведения към местата за лишаване от свобода няма условия за провеждане на необходимото лечение; 2. се налага лечение на инфекциозни заболявания; 3. са необходими консултативни прегледи или специализирани изследвания“.

Разпоредбата на чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС приравнява на „нечовешко и унижително отношение“, по смисъла на ал. 1 и: „поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. За да бъде прието, че ищецът Ц. П. е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на ал. 2, чл. 3 условия следва да бъде установено по отношение на него „липса на медицинско обслужване“, което предполага такова изобщо да не му е осигурявано. В процесния случай не се установява такова обстоятелство. Възпроизведените по – горе факти (данни), съдържащи се в обсъдените официални документи (епикризи, заповеди за конвоиране) и в частните такива сочат, че: на ищеца са осигурени посещения в специализираната клиника в Болница „Пирогов“, както за консултации преди извършването на първата операция, така и впоследствие - за извършване на две оперативни интервенции, и за контролни прегледи. В тази връзка неоснователно се твърди от адвоката, че ищецът не е бил изведен „за втори контролен преглед“, след втората операция. Според цитираните заповеди (л.50-гръб и л. 52) конвоирането му до „Пирогов“ е извършено на 24.09.2025 г. и на 29.09.2025 г. Тези два документа и отразените в тях твърдения не бяха опровергнати от ищеца, в условията на насрещно доказване. От друга страна се установява от останалите, обсъдени писмени доказателства, че на ищеца са осигурявани грижи, както в медицинския център на Затвора –С., така и в специализираната болница за лечение на лишени от свобода. Твърденията от исквата молба, че: ищецът „молел медицинските сестри да сменят превръзката му, но това не било направено“; „на визитация д-р Б. се ядосал и свалил бинтовете, като казал, че раната е добре“, също останаха недоказани. Недоказани останаха и твърденията за наличие на пряка връзка между причините, наложили извършването на втората медицинска интервенция и незаконосъобразно бездействие на органи на ответника (медицински персонал), поради неполагане на необходими грижи за оперативната рана. В обсъдените две епикризи, издадени от Болница „Пирогов“, наложили повторната оперативна интервенция, с оглед на което извършването ѝ не може да бъде свързано с причина „необработване на оперативната рана“ в медицинския център и в специализираната болница за лишени от свобода. В писмените сведения (л. 15 от делото) директорът на Медицинския център при Затвора – С. е пояснил, че здравословният проблем на ищеца е свързан с „парафином“, което означава самоимплантиране на парафин в областта на пениса. С други думи ищецът не установи и не доказва основното си твърдение, въз основа на което конструира и твърдението да е понесъл неимуществени вреди, така както са дефинирани с исквата молба. Показанията на двамата свидетели не запълват

дефицита на доказателства в тази насока. Твърдението на св. С. В. К., че в медицинския център не обръщали много внимание на Ц. П. не следва да бъдат кредитирани, понеже очевидно се основават на оплаквания от сами ищец, тъй като свидетелят не сочи да е пребивавал заедно с него в медицинския център. Съдът преценява показанията на св. И. Н. К. като противоречащи си и основаващи се на твърдения, които следва да представляват субективни усещания на самия Ц. П.. Показанията на този свидетел, че: ищецът „излизал на ден по два пъти до болницата“; „ходел до болницата на затвора и го връщали с някакви превръзки“, не кореспондира с твърдението за неосигуряване на медицинско обслужване.

Неустановяването (неосъществяването от страна на ответника (административен орган и/или негови длъжностни лица) на незаконосъобразно бездействие, съобразно изложените аргументи сочи, че по отношение на исковата молба не са изпълнени дефинираните елементи от фактическия състав за ангажиране безвиновна отговорност на ответника. Оборимостта на презумпцията по чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС („настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното“) не освобождава ищеца от отговорността да проведе от своя страна пълно и главно доказване (чл. 154, ал. 1 ГПК) на главния факт, от който черпи основание да претендира понасяне на неимуществени вреди. Болките и страданията, които естествено са били последица от здравословното му състояние и от оперативните интервенции, не може да бъдат обвързани пряко и непосредствено с незаконосъобразно бездействие на ответника, по задължение, произтичащо от разпоредбата на чл. 135, ал. 1 ЗИНЗС.

Исковата молба подлежи на отхвърляне, като неоснователна и недоказана. Независимо от това, на ответника не следва да бъде присъждано поисканото юрисконсултско възнаграждение. Нормите на [чл. 286, ал. 2](#) и [ал. 3 ЗИНЗС](#) са специални, по отношение на [чл. 78, ал. 8 ГПК](#), вр. [чл. 144](#) и [чл. 143 АПК](#), и не предвиждат хипотеза за възлагане в тежест на ищеца, на юрисконсултско (адвокатско) възнаграждение, когато искът му бъде отхвърлен. По делото не са направени разноси, което да налага осъждане на ищеца за такива (чл. 286, ал. 2, предл. първо ЗИНЗС).

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203-205 АПК, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователна и недоказана исковата молба, вх. № 1160/15.01.2026 г. от името на Ц. В. П., срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при Министерство на правосъдието, за обезщетяване на неимуществени вреди, в размер на 5 000 евро, за периода от 27.08.2025 г., до 15.10.2025 г., в резултат от незаконосъобразно бездействие на ответника, по задължение, произтичащо от разпоредбата на чл. 129, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба, пред тричленен състав на Административен съд София – град, по реда на Глава дванадесета АПК, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ:

